

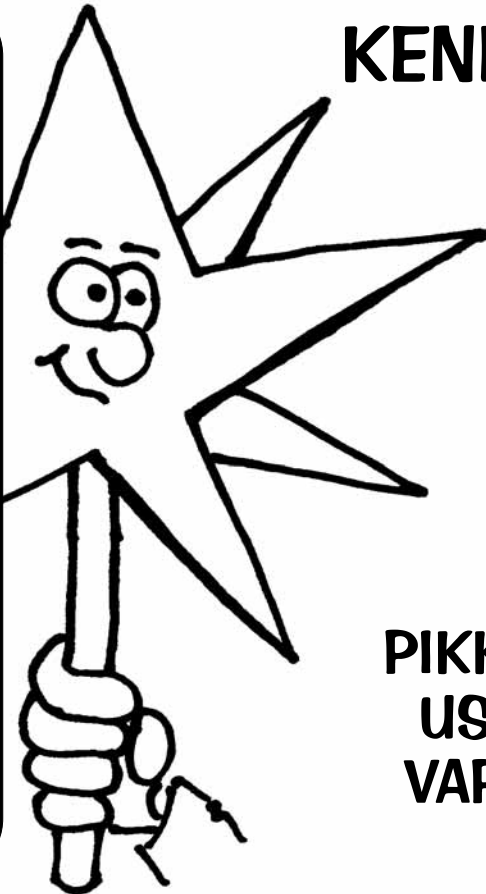
Tampereen

PAKANA- SANOMAT

4-2005

Uskonnoton vaihtoehto

www.eroakirkosta.fi

**KENELLE JOULU
KUULUU?**

**MIKSI
OPISKELLA
ATEISMIA?**

**PIKKU-UUTISIA
USKONNON-
VAPAUESTA**

Julkaisija Tampereen vapaa-ajattelijat ry

PAKANA- SANOMAT

Julkaisu ja kustannus Tampereen vapaa-ajattelijat ry

Yliopistonkatu 58 B 6.krs
33100 Tampere
045 -1303837
tampere.vapaa-ajattelijat.fi
yhdistys@tampere.vapaa-ajattelijat.fi

Päätoimittaja

Petri Karisma
040 - 7489532
petri.karisma@sci.fi

Taitto

Kirsi Koskenkorva

Kuvat

Juha Seitz

Avustajat

Timo Rantala
Kaj Torrkulla

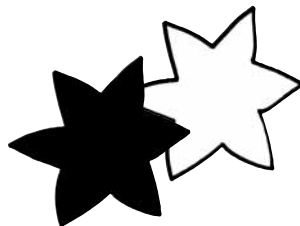
**Seuraavan lehden jutut
toimitukseen viimeistään
3.2.2006**

Lehti ilmestyy neljä kertaa
vuodessa.

Lehden kirjoitukset eivät
välttämättä vastaa
julkaisijan kantaa.

4/2005

Tässä numerossa:

- 3** Kuuluuko äänemme?
- pääkirjoitus
- 4** Jouluevankeliumi
pakinoitsijan tapaan
- 6** Kenelle joulu kuuluu?
- 8** Eroakirkosta.fi
- 12** Perustelunsa
kullakin
- 13** Pikku-uutisia
uskonnonvapaudesta
- 14** Miksi opiskella
ateismia?
- 16** Uskontopropa-
gandaa TV2:ssa
- 17** Sinulla on vain
yksi elämä
- 18** Eteenpäin
- runo

KUULUUKO ÄÄNEMME?

Perustuslain mukaan Suomessa valtiopäiville kuuluu kansalle, jota edustaa valtiopäiville kokoontunut eduskunta. Kauniita ja yleviä sanoja! Mutta toimiiko vallankäyttö Suomessa todellakin niin kuin perustuslaki määrittää?

Suomeen on valitettavasti muodostunut viime vuosina varsin voimakas intressiryhmä- ja etujärjestökulttuuri, jossa lobbaamalla pyritään varmistamaan jo lakien valmisteluvaiheessa, että näiden etujärjestöjen etuja ei tarvella lopullisessa laissa. On kansanvallan kannalta hyvin ongelmallista, että lainsäädäntöön pyrkivät vaikuttamaan ulkoparlamentaariset tahot. Tahot, joiden ainoa tavoite on pitää omat intressiryhmät tyytyväisinä ja vallankahvassa.

Esimerkkejä lobbauksesta ja lakien valmisteluun puuttumisesta löytyy vaikka kuinka paljon. Uskonnonvapauden osalta paras tai voisi sanoa pahin esimerkki oli uskonnonvapauslakikomitean kokoonpano. Komiteassa oli 10 jäsentä. Heistä neljällä on suorat yhteykset ev.lut. kirkkoon ja tämä heijastui selvästi komitean uskonnonvapauskäsitelyyn. Ilmeisesti kirkossa koettiin, että heillä on paljon menetettävää, jos uskonnonvapauslakiin tulee sellaista aineista, joka voisi asettaa

valtionkirkkojärjestelmän kyseenalaiseksi. Kirkon väki saavutti kaikki tavoitteensa, ja onnistuivat torjumaan laajemmat muutokset suomalaiseen uskonnonvapauskäsitelyyn. Kirkko pystyi tehokkaalla toiminnallaan välttämään sen, että muutkin kuin uskonnolliset maailmankatsomukset olisivat valtion kannalta yhtä arvokkaita. Nyt tulkinnaksi jäi, että on olemassa uskonnollisia maailmankäsitelyjä, joita suojellaan erillisellä lailla ja muuta, joita ei juurikaan lain tasolla huomioida.

Olisi viimein aika tunnustaa, että Suomessa asuu noin 700 000 ihmisen kansanryhmä, joka ei tunnusta mitään uskontoa eli ovat uskonnottomia. Ymmärrän, että valtionkirkko ei tietenkään tule koskaan hyväksymään ajatusta, että ihminen voi elää ilman uskontoa, mutta voisi olettaa, että eduskunnassa löytyisi rohkeutta tunnustaa tämän kansanryhmän olemassaolo.

Uskonnoton, joka oikeasti on olemassa,

Petri Karisma

JOULUEVANKELIUMI PAKINOITSIJAN TAPAAN

Niinä ja näinä päivinä keisari Augustukselta pääsi outo ääni. Hän riemuitsi keksittyään kivan keinon kartuttaa kassavarantoaan. Verolle pano toisi muhkeat tulot kenen hyvänsä budjettiin, ja niinä ja näinä päivinä nähkääs pantiin paljon kaikkennäköistä.

- Emme voisi keksiä enää mitään hauskeempaa ajankulua ihmisille kuin verolle pano, kehui verovirkailija.

Syystä muuan Joosef lähti niinä ja näinä päivinä morsmaikkunsa Marian kanssa Betlehemiin verolle panoon. He kokivat asian semmoiseksi, koska Maria oli aivan hiljattain kuin tilauksesta pantu matkakuntoon.

- Aasi kulkee edelläni näissä rattaisissa. Olen siitä huolimatta viisaampi tai yleensäkin viisas? puntaroi Joosef kuin nero konsanaan, ja siihen vetojuhta päästi aasimaisen naurun, mutta Joosef ei tajunnut, oliko se kyllä vai ei. Maria kuorsata rymisti vankkurien takaosassa ison mahansa kanssa mui-

na miehinä, vaikka lieneekin ollut nainen, ja katseli eroottissävytteisiä päiväunia nonstopina.

Betlehemissä verovirkailija tivasi Joosefilta, oliko tämä ihan itse saattanut vaimonsa tuohon tilaan vai mistä moinen johtui.

- Niin katsokaas, tämä ei ole vaimoni vaan kihlattuni, ja lieneekö tuo syönyt hiivaa, koska rupesi turpoamaan omia aikojaan kuin pullataikina, heitti Joosef arvauksena.

- Kenenkään kanssa en oo ollu, älähti Maria.

- No sitä ei sitten lasketa verolle panoksi, mutta ymmärrättehän, että tilanteestanne johtuen minun on ennen pitkää kaikesta huolimatta asetettava teidät harkintapanoverolle, selvitti virkailija.

Kuinka ollakaan hetken perästä Maria synnytti siihen verotoimiston lattialle poikasen.

- Mää haluan jotain juatavaa. Mia-

luummin miestä väkevämpää, sanoivat vastasyntynyt heti tuoreeltaan ja kaikki olivat äimänkäkinä hämmästyksessä.

- Totisesti, totisesti, hän on ihmelapsi, virkkasi verovirkailija ja lähetti heidät majoilemaan talliinsa, jossa hän säilytti kaikkia muitakin aasejaan.

Samanaikaisesti hiukan matkan päässä ufomies Marsista laskeutui kedolla olevien keppanamien tykö.

- Mää en jua enää ikinä, lupasi yksi miehistä, koska pelkästään luuli näkevänsä pieniä, vihreitä miehiä.

- Olkaas ny ja pankaa menen Betlehemiin. Siä o syntyny vähä helkutin ihme pentu, rohkaisi ufomies.

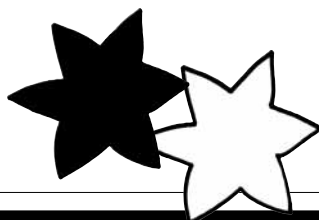
Keppanamiehet karauttivat aasinsa raviin ja perille päästyään he löysivät tallista juopuneen perheen. Ihmepenttu oli heti alkajaisiksi muuttanut aasien juomavedet viiniksi, ja sitähän oli

ruvennut menemään. Ihmepenttu itsekin oli aivan tilitkunnossa.

- Totisesti, totisesti, tämä lapsi on varhaisnuori jo syntyessään, päästelivät keppanamiehet homokuorossa.

Ja tallissa syntyi melkoiset kekkerit. Maria yritti pitkin ehtoota painaa mieleensä kaiken mitä keppanamiehet höpisivät ja hommailivat hänen kanssaan, mutta seuraavana päivänä hän ei muistanut hölkkäsen poläystä. Koko revohka kiitteli lähtiessään verovirkailijaa hyvästä suojasta ynnä erinomaisesta vedestä ja kaikki lurasivat panna ahkerasti verolle.

Tapio Aho

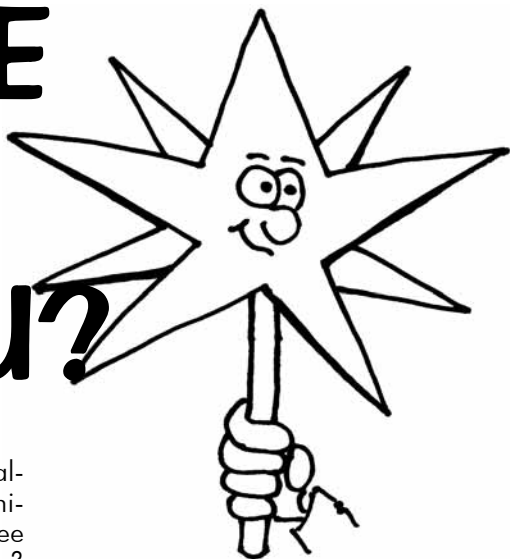
eroakirkosta.fi

KERÄYKSEN KUULUMISIA

Ensimmäinen keräyslupa on mennyt umpeen ja on tilinteon hetki. Keräyksen tuotoksi tuli 2800 euroa. Tällä summalla saamme maksettua koko vuoden postimaksut, joita on kertynyt marraskuun loppuun mennessä 1800 euroa. Joulukuun laskun summa ei ole tätä kirjoitettaessa selvillä, mutta tuskin se menee yli 400 euron. Joulukuussa toteutettiin pienimuotoinen markkinointikampanja Tampereen alueella. Meillä oli kaksi mainosta Aamulehdessä ja mainokset sekä Teknillisen yliopiston lehdessä Anturi että Yliopiston lehdessä Aviisi. Kampanjan hinta oli noin 1700 euroa. Kampanjan tavoite oli selvittää, kuinka hyvin sanomalehtimainonta toimii eroakirkosta.fi – sivuston markkinoinnissa. Toinen tavoite oli nostaa Tampereen kirkostaeroamisluvut uudelle tuhatluvulle. Tampereella ei ole koskaan eronnut kirkosta 2000 ihmistä vuodessa. Vuonna 2005 tämä raja tullaan rikkomaan. Uusi keräys alkaa joulukuun loppupuolella. Tietoa kampanjasta saat osoitteesta

eroakirkosta.fi/kerays.

KENELLE JOULU KUULUU?

Suomessa on totuttu viettämään talvipäivänseisauksen aikaan joulu -nimistä juhlaa. Mistä tämä juhla tulee ja mihin sen viettäminen perustuu? Usein kuulee sanottavan, että joulu olisi kristillinen juhlapyhä ja se jotenkin liittyisi Jeesuksen syntymään. Nykyisin kirkko väittää, että Jeesus syntyi joulukuun 25. päivä, joten joulua vietetään kirkon mukaan Jeesuksen syntymän kunniaksi. Kristillisen perinteen mukaan Maria synnytti lapsen 25. päivänä, mutta syntymäkuukaudesta kirkolliset piirit pääsivät yhteisymmärrykseen 300-luvulla. Joulukuun valintaan Jeesuksen syntymäkuukaudeksi vaikutti historiantutkimusta vahvemmin se tosiasia, että kristillinen kirkko halusi kansan luopuvan pakanallisista perinteistä ja asetti Jeesuksen syntymän vanhojen perinteisten juhlien, kuten roomalaisten voittamattoman aurinon syntymäpäivän, paikalle. Kristillinen "perinne" onkin hyvin nuorta verrattuna todelliseen perinteeseen, joka kumpuaa niinkin kaukaa, kuin Sumerien kulttuurista yli 4000 vuoden takaa. Voidaankin sanoa, että ihminen on juhlinut talvipäivänseisauksista niin kauan, kuin on ymmärtänyt kyseisen päivän merkityksen vuoden kierrossa.

Perinnettä vaikka muille jakaa

Talvipäivänseisauksen aikoihin ajoittuvista juhlista eri kulttuureissa voisi kirjoittaa useaman kirjan. Tässä yhteydessä riittänee muutama valikoitu poiminta osoittamaan, että nykyisin jouluna tunnetulla juhlalla on paljon laajemmat ja rikkaammat perinteet, kuin pelkkä kristillinen perinne.

Sumereiden keskeisin syy juhlia talvipäivänseisauksen aikoihin on luonnon kuoleminen ja sen uudelleen herääminen. Ajatus sopii hyvin yhteen syklisen aikakäsityksen kanssa, jossa ajan nähdään kiertävän kehää. Sumerien juhlan nimi oli zagmuk, jonka keskeinen teema oli itsensä puhdistaminen menneen vuoden pahoista teoista ja uuden vuoden aloittaminen puhtaalta pöydältä. Voisi kuvitella, että nykyisin tämä perinne näkyy tinavantalana ja uudenvuoden lupauksina.

Tunnetuin historiallinen juhla on varmaankin roomalaisten saturnalia. Myös Roomassa juhlinta oli voimakkaasti sidoksissa vuoden kiertoön. Sa-

turnalia sai nimensä Saturnus –jumalan mukaan, joka roomalaisen mytologian mukaan oli kylvön jumala. Saturnaliaa vietettiin varsin samalla tavalla roomalaisten aikaan kuin nykyisin suomalaiset viettävät jouluaan. Kaupankäynti lopetettiin juhlan ajaksi, syötiin hyvin ja annettiin lahjoja perheenjäsenille ja tuttaville. Tapana oli myös koristella talot ikivihreillä kasveilla ja polttaa kynttilöitä.

Myös pohjoisen kansoilla on ollut omat juhlaansa keskitalvella. Kelttien ja skandinaavien vuoden kierto perustui kahdeksankapulaiseen pyörään (muinaisskandinaavien hjol). Talvipäivänseisaus oli eräänlainen uuden pyörän juhla. On hauska huomata, että nykysuomen sana joulu on peräisin kantasanasta hjol. Suomi on eräs harvoista maista, joissa alkuperäinen joulu -sana on säilynyt, kun taas esim. englanninkielistä yule -sanaa ei juurikaan kuule käytettävän.

Suomalaisilla on ollut pakanallisella ajalla oma juhlaansa kekri, jota juhlittiin satokauden päättymisen kunniaksi. Kekrillä ei ollut mitään vakituista päivää kalenterissa, vaan sitä vietettiin silloin, kun talossa oltiin saatu tehtyä sadonkorjuutyöt loppuun. Näin ollen kekri ajoittui tavallisimmin lokakuun lopulle. Nykyisin kekriä ei juurikaan vietetä. Kekrin perinne on säilynyt, aikaisemmin puhuttiin kekrisaunasta ja kekriateriasta. Nyt on kekri korvattu joulusanalla, mutta tapahtuma on aivan sama. Kekrin yksi keskeinen teema on vainajien muistaminen, perinne, joka on säilynyt näihin päiviin asti.

Nykyinen maallistunut joulu

Niin kuin edellä on esitetty, on joulun tyylyisiä juhlia ollut hyvin pitkään

ja hyvin monessa kulttuurissa. Ei siis voida väittää, että joulu olisi jotenkin kristillinen juhla, eihän edes sana joulu viittaa mitenkään kristillisyyteen. Itse joulu ei ole millään muotoa kristillinen. Tietenkin siitä voi tehdä kristillisen ottamalla siihen kristillisiä piirteitä, kuten joulukirkossa käymisen tai jouluevankeliumin lukemisen.

On hyvä muistaa, että jokainen voi tehdä joulun viettämisestä täysin omanlaisensa. Osalle se on rauhoittumisen aikaa, toisille perheen ja suvun kanssa yhdessäoloa. Ja voihan sitä vaikka lähteä ulkomaille katsomaan, kuinka joulua juhlietaan muualla maailmassa. Jokainen voi luoda omat jouluperinteensä. Näin se parhaiten vastaa omaa käsitystä joulusta.

Juhlita kannattaa aina, koska se ravitsee sekä mieltä että ruumista. Eli hyvää joulua kaikille tasapuolisesti!

Petri Karisma

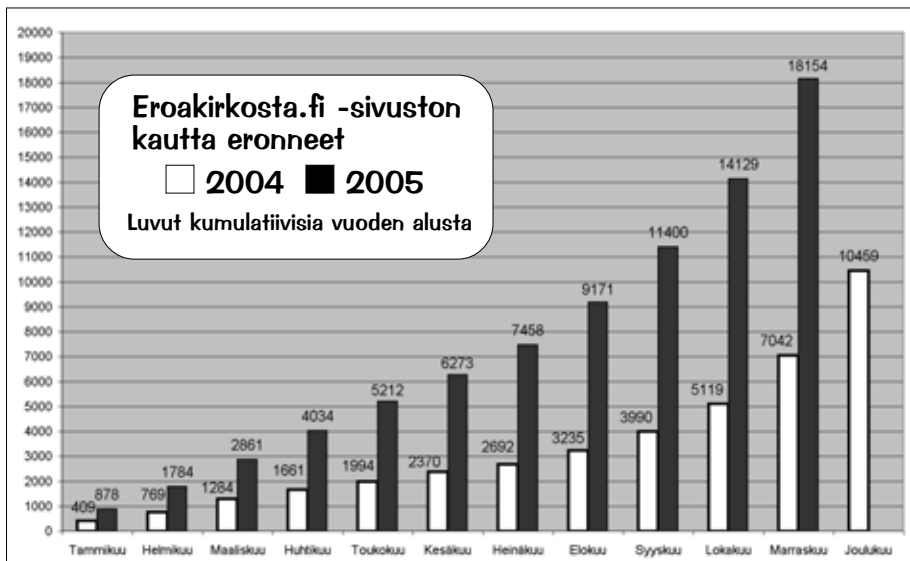
ONNEA 2-VUOTIAALLE!

Kirkostaeroamispalvelu eroakirkosta.fi -sivusto julkaistiin 21. marraskuuta 2003. Palvelua on käyttänyt tänä aikana yli 28000 ev.lut. kirkon jäsentä.

Kirkostaeroamispalvelun suosio on ollut melkoinen yllätys, eikä kukaan osannut aavistaa, että yksi www-sivusto voisi aiheuttaa tapahtuneenlaisen joukkoeroamisen ev.lut. kirkosta. On mielenkiintoista nähdä, millä tavalla media kiinnostuu eroakirkosta.fi -sivustosta, kun tulee selville, kuinka merkittävä tekijä se on ollut kirkosta eroamisessa vuonna 2005.

Vuonna 2005 marraskuun loppuun mennessä sivuston kautta on eronnut noin 18000 kirkon jäsentä. Koska ei ole olemassa tarkkaa tietoa eroakirkosta.fi -sivuston osuudesta kaikista eronneista, niin on mahdotonta sanoa, kuinka paljon kirkosta on eronnut kaiken kaikkiaan. Hyvin todennäköistä kuitenkin on, että lopullinen vuoden 2005 eroamisluku tulee nousemaan yli 30000:een.

Vuonna 2006 eroakirkosta.fi -sivustoa tullaan edelleen kehittämään ja käyttämään laajemmin koko vapaa-ajattelijaliikkeen tavoitteiden ajamiseen. Mikäli koet, että sinulla olisi jotain annettavaa eroakirkosta.fi -sivustolle tai laajemmin vapaa-ajattelijaliikkeelle, ota ihmeessä yhteyttä sivuston ylläpitäjiin tai vapaa-ajattelijoiden toimihenkilöihin.

EROAKIRKOSTA.FI - TAVOITTEENA KIRKON JA VALTION EROTTAMINEN

Vapaa-ajattelijoiden yhteiskunnallinen päätavoite on valtion ja kirkon erottaminen. Valtion tulee olla oikeudellisesti sitoutumaton ja puolueeton suhteessa eri maailmankatsomuksiin ja elämänasenteisiin. Nykyinen valtionkirkkojärjestelmä antaa yhdelle katsomusryhmälle runsaasti etu- ja erioikeuksia, jotka asettavat Suomen kansalaiset epätasa-arvoiseen ja epäoikeudenmukaiseen asemaan. Tällaisia etu- ja erioikeuksia ovat mm.

- Verotusoikeus, ev. lut. kirkon jäsenmaksu kerätään muun verotuksen mukana valtion toimesta. Kirkollisvero määräytyy samalla tavalla kuin kunnallisvero ja sitä kohdellaan lainsäädännössä kuin muitakin varoja. Kirkollisvero kuuluu mm. samaan ulosmittauskäytännön piiriin kuin valtionvero.

- Mainitaan ainoana katsomusyhteisönä perustuslaissa; 76§ Kirkkolaki. Eduskunta säätää ev. lut. kirkon kirkkolain, jossa säädetään kirkon järjestysmuodosta ja hallinnosta. Eduskunta ei kylläkään voi kirkkolain säätämisessä käyttää normaaleja lainsäätäjän oikeuksiaan, vaan sen on hyväksyttävä tai hylättävä kirkkohallituksen esitys sellaisenaan.

- Hautausmonopoli ja siihen liittyvä vainajan olettaminen luterilaiseksi ellei toisin todisteta. Ev. lut. kirkon mielestä kirkosta eroaminen ei ole riittävä tahdon ilmaus siitä, että ko. yksilö haluaa olla kirkollisten toimitusten ulkopuolella, niin eläessään kuin kuollessaan.

- Kirkko saa osansa yhteisöveron tuotosta. Vero kerätään kaikilta yrittäjiltä, eli kirkon rahoittamiseen osallistuvat niin muslimit kuin uskonnottomat yrittäjät.

Eroakirkosta.fi -sivusto tarjoaa vapaa-ajatteliijoille erinomaisen keinon pitää esillä ja kritisoida tätä yhteiskunnallista epäkohtaa.

Julian Baggini: ATEISMI - LYHYT JOHDANTO

Tämä kirja on ateismin perusteos, jossa kirjoittaja Julian Baggini ryhtyy poistamaan myyttejä, jotka ympäröivät ateismia, ja hän osoittaa, että elämä ilman uskonnollista uskoa voi olla myönteistä, mielekästä ja moraalista. Kirja on tarkoitettu joukolle erilaisia lukijoita, erityisesti ateisteille, jotka haluavat järjestelmällisesti puolustaa ja selittää käsityksiään, mutta myös agnostikoille, jotka saattavat ajatella siltäkin olevansa ateisteja, ja myös niille uskovoisille, jotka haluavat tosissaan ymmärtää, mitä ateismi on.

Tilaukset: www.va-kustannus.fi (20 euroa + postimaksu)

TIETOA JA IDEOITA SIVIILIJUHLIEN VIETTÄJILLE JA JÄRJESTÄJILLE

Perheen omat juhlat kertoo, miten rakenname onnistuneen perhejuhlan ilman kirkollisia seremonioita. Teos antaa jokaiselle juhlanjärjestäjälle tietoa, rohkaisua ja ideoita omaan ainutkertaiseen tilaisuuteensa. Sen rakenne noudattelee perheen elinkaarta parisuhteen solmimisesta lasten kasvattamiseen ja elämän päättymiseen. Viimeinen luku on varattu vuodenvieron kohokohdille kekristä aina seuraavaan sadonkorjuuseen. Jokainen luku alkaa katsauksella juhlatapojen kiehtovaan historiaan, mutta kirjaa voi halutessaan käyttää vain käytännön oppaana poimimalla siitä itselleen parhaiten soivat ideat.

Kirjaa myyvät hyvin varustetut kirjakaupat ja vapaa-ajattelijoiden paikallisyhdistykset.

Pro Seremoniat

KAUNEIMMAT PERHEJUHLAT USKONNOTTOMASTI

- o **NEUVONTA**
- o **PUHUJAPALVELU**
- o **MUSIIKKI**

Pro-Seremoniat on suomalaisten siviilijärjestöjen yhteisesti perustama, voittoa tavoittelematon palvelukeskus

puh. (09) 850 20 460

www.pro-seremoniat.fi

SIVIILIHAUTAJAISET ON OIKEUS

Velvoittaako perustuslain kohta ”Kukaan ei ole velvollinen osallistumaan omantuntonsa vastaisesti uskonnon harjoittamiseen” kunnioittamaan vainajan vakaumusta? Luulisi näin olevan, mutta jostakin kummallisesta syystä kirkon mielestä kirkkoon kuulumattomuus ei ole riittävä omantunnon ilmaus sen puolesta, että ko. henkilö ei halua kirkollisia hautajaisia kuollessaan. Lähtökohtana pitäisi olla, että ellei kirkkoon kuulumaton henkilö ole elämänsä aikana erikseen ilmoittanut haluavansa kuollessaan kirkollisia hautajaisia, niin hänet haudataan siviilimenoin.

Koska kirkko ei noudata yllä kuvattua yksinkertaista periaatetta, ovat vapaa-ajattelijat ja humanistit tehneet tahdon siviilihautajaiset -kortin. Nyt ne ihmiset, jotka haluavat varmistua, että heitä ei kuoltuaan haudata kirkollisiin menoin voivat täyttää kortin.

Kortilla on toki muutakin käyttöä: myös sairaaloissa on tapana lähettää pappi kuolevan vuoteen viereen rukoilemaan. Kortti kertoo sairaalan henkilökunnalle, että kuoleva tuskin on kiinnostunut papin palvelusta, vaikka ei sitä itse pystyisikään ilmaisemaan.

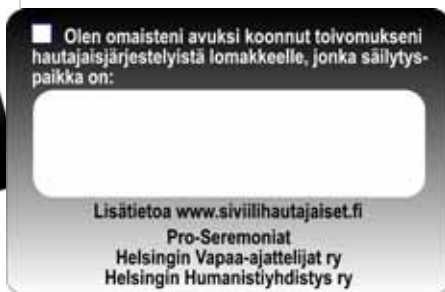
Kuinka hankkia kortti?

Kortin voit tulostaa netistä osoitteesta www.siviilihautajaiset.fi. Sivustolla on tarkemmat ohjeet siitä, miten kannattaa menetellä.

Valmiiksi painettua tahdon siviilihautajaiset -korttia voi maksutta noutaa pääkaupunkiseudulla seuraavista paikoista:

Vapaa-ajattelijain liitto ry.
Neljäs linja 1
www.vapaa-ajattelijat.fi

Prometheus-leirin tuki ry:n toimisto
Kahvila Soihtu Aurorankatu 13
www.soihtu.org

Tampereella kortin saa hyvin varustetuista hautaustoimistoista sekä vapaa-ajattelijoiden toimistolta osoitteesta Yliopistonkatu 58 B

PERUSTELUNSA KULLAKIN

Ateistilla ja uskovaisella tulee arkielämässä eteen mitä moninaisempia kysymystilanteita. Molemmat kyllä selvinävät niistä, mutta kysymysten laatu ja niiden perustelut poikkeavat oleellisesti toisistaan. Seuraavat vuoropuhelut kuvaavatkin eroja näiden kahden ihmisryhmän välillä.

Välähdys ateistin arjesta:

Ateisti 1: "Kiitos, että hinaat autoni huoltamolle! Laitankin tästä hätävilkut hinauksen ajaksi päälle."

Ateisti 2: "Ei käy."

Ateisti 1: "Ai miksi ei käy? Eikö muiden ole hyvä nähdä, että jotain poikkeuksellista on meneillään?"

Ateisti 2: "Kyllä, mutta hätävilkut päällä et voi näyttää suuntamerkkejä, eivätkä muut siten välttämättä huomaa tulevaa kaistanvaihtoa."

Ateisti 1: "No nyt ymmärrän; enpä sitten laita nelivilkkuja."

Välähdys uskovaisen arjesta:

Uskovainen 1: "Taidanpas tästä kutoa itselleni villasta ja akryylilangasta villasukat."

Uskovainen 2: "Ei käy!"

Uskovainen 1: "Ai miksi ei käy? Enkö minä voi kutoa mitä huvittaa?"

Uskovainen 2: "Ei missään nimessä! Raamatussa 3. Moos. 19:19 Jumala kieltää: "Noudata näitä minun lakejani. Älä anna karjassasi kahden erilaisen eläimen pariutua keskenään. Älä kylvä samaan peltoon kahta erilaista siementä. Älä pue yllesi vaatekappaletta, joka on kudottu kahdesta erilaisesta langasta."

Uskovainen 1: "Alan ymmärtää, kielto tulikin korkealta taholta. Mutta

miksi muuten se on kiellettyä?"

Uskovainen 2: "Sitä ei täysin selitetä, mutta Jumalalla on syynsä. Kontekstista voisi kuitenkin päätellä, että erilaisen asioiden sekoittaminen rikkoo jumalallista harmoniaa."

Uskovainen 1: "Minun mielestäni niistä silti tulisi aika harmooniset sukat."

Uskovainen 2: "Nyt liikut vaarallisilla vesillä! Jos se on kiellettyä, niin se on kiellettyä!"

Uskovainen 1: "Entä jos pidän niitä piilossa saappaissa?"

Uskovainen 2: "Ei käy. Jumala näkee sinnekin. Ennen pitkää saappaasi ovat synnistä raskaat, ja silloin alkaa olla myöhäistä katua."

Uskovainen 1: "Eiväthän kaksilankaiset sukat silti vahingoittaisi ketään?"

Uskovainen 2: "Nyt kallosi paksuus alkaa olla jo synty sinänsä. Raamattu katsoo määrää, ja sinä tottelet sokeasti ja kyselemättä. Ethän sinä voi asettaa omaa makuasi Jumalan maun edelle. Jos sen teet, kasaat tulisia hiiliä päsi päälle."

Uskovainen 1: "Olisiko Herran pitänyt jättää erilaiset langat kokonaan luomatta, ettei niitä kukaan törppö vahingossakaan sekoittaisi?"

Uskovainen 2: "Ei tietenkään. Jumalalla on oikeus luoda jotain, ja sitten julistaa se synniksi. Älä kysy miksi; Jumalalla vain on se oikeus."

Uskovainen 1: "No nyt valaistuini: olen vain maan matonen, joka luotiin tottelemista varten."

Uskovainen 2: "Poika, sinä alat oppia! Nyt heität hiiteen nuo sukkapuikot, lausut 117 Ave Mariaa, 345 Isä meidän rukousta, 74 Suvivirttä, 433 uskontunnustusta, samalla kun teet 777 ristinmerkkiä. Eiköhän tyhmyytesi ole sillä sovitettu."

Timo Vuorinen

PIKKU-UUTISIA USKONNONVAPAUESTA

Vihkimisoikeus etenee, oikeusministeriö järjesti kuulemistilaisuuden jossa liittoa edusti puheenjohtaja Brotherus. Ministeriön työryhmä jättää mietintönsä joulukuun 15. päivä.

Virsilille ei tullut tekijänoikeuskorvauksia, eli kävi kuten edellisessä numerossa arvelinkin käyvän.

Hautausoimilain seurantatyöryhmä jättää raporttinsa tämän vuoden aikana. Mitään muutosta asiassa tuskin on odotettavissa. Poikkeaminen siitä, että hinta on sama meille ja kirkkoon kuuluville, nostaisi heti kysymyksiä yhteisövero-osuuden oikeutuksesta.

Uskonnonvapaus.fi -sivustolla on vaalikone. Toistaiseksi vastaajia on

vain kaksi: Bjarne Kallis ja Henrik Lax. Vapaa-ajattelijan kannalta positiivista on lähinnä se, että Lax erittelisi kirkollisveron osuuden palkkakuitissa. Muutoin molemmat ovat lähinnä nykytilan säilyttämisen kannalla.

Jumalanpilkastakin tuli taas sakko-tuomio, neljäs tällä vuosituhannella. Seonnut nörtti tukki internet-keskustelupalstan tuhansilla "Jeesus haisee" tms. viesteillä. Tuomio tuli myös tietoliikenteen häirinnästä, ja oli siltä osin aiheellinen. Jumalanpilkkalaki toki sie-täisi kumota. Häirikkö oli kotonaan saanut ankaran uskonnollisen kasvatuksen; ei tiedetä tarkemmin millaisen, koska oikeus pui asiaa suljetuin ovin.

Jori Mäntysalo

Lisätietoja uskonnonvapaus.fi - sivustolta, joka on katsomusvapaudesta kertova sivusto. Katsomusten sisältöön se ei ota kantaa, vaikka vapaa-ajattelijoiden ylläpitämä onkin.

MIKSI OPIKELLA ATEISMIA?

Mitä se ateismi on? Mistä sitä voi oppia ja minkälaista se on? Miksi ihmeessä sitä pitää opiskella, eikä muuten voi olla uskonnoton? Tavallisia kysymyksiä, koska yleensä ihmiset eivät tunne asiaa. Historiallisesti Suomessa ei ole juurikaan kerrottu ateismista mitään, ei ainakaan totuudenmukaisesti. Tietämättömyys on siten yleistä ja ateismista on ihmeellisiä mielipiteitä ja outoja käsityksiä. Siksi oikean tiedon levittäminen on hyväksi, valistus-työtä ja asioiden selvennystä tarvitaan vielä paljon.

Uskonnoton vieroksuu kaikkia uskontoja tasaveroisesti, joten ateismi ei ole sidoksissa vain kristinuskoon, vaikka Suomessa sen asema on vahva. Usein kysytään ateismin kantaa moniin asioihin, jotka eivät suoranaisesti liity jumalan olemassaoloon tai maailmankatsomuksellisiin kysymyksiin. Mutta ateismin kantaa ei ole, on vain yksittäisten ateistien tai järjestöjen kantoja. Kaikki kirjoitettu ja puhuttu on aina ihmisten aikaansaannosta, joten myös mielipide- ja tulkintaeroja on paljon.

Uskonnoton elämä on humanismia

Tavallinen uskonnoton viettää aivan normaalia elämää niin kuin parhaaksi näkee, ilman kirkkoa ja jumalia. Uskonto- tai ateistimitiede ei kosketa, eivätkä termit ja niiden määrittely kiinnosta. Mutta vaikka elää ilman jumalia, on kuitenkin elettävä ihmisten kanssa. Tällöin mm. hyvät käytöstavat, lakien kunnioitus ja humanismi ovat pohjana. Ne ovat mielestäni ateistista etiikkaa, vaikkei sellaista nimitystä yleensä käytetä. Uskonnoton tekee

hyvää sen itsensä takia tai yhteisen elämän parantamiseksi, ei jumalien käskystä tai tuonpuoleisen elämän toivossa. Myös minulle maailmankuva ja arvot ovat jo niin selkiytyneitä, että ei siinä yleensä tule mieleen että juuri ateismista siinä on kyse.

Yhteiskunnallinen toiminta vaatii pohjatietoa

Vapaa-ajattelutoiminnan tarkoitus on saada muitakin ymmärtämään uskontojen valheellisuus. Tämä on yhteiskunnallista vaikuttamista, jolloin asioita tulee mietittyä ja aiheesta tulee väkisinkin puhuttua enemmän kuin ihmiset keskimäärin. Enkustelu ja asiasta muille kertominen vaatii aina jonkin verran esitietoja. Mutta vapaa-ajattelutoiminnassa ei kuitenkaan ole välttämätöntä tietää ateismista tai kristinuskosta paljoakaan enempää kuin normaaliin yleissivistykseen kuuluu. Syvällisempi oppi ei sovi kaikille, kuten mikään asia ei kiinnosta kaikkia ihmisiä. Jokainen löytäköön itselleen sopivan tason, oman ajankäytön ja mielenkiinnon mukaan.

Vaikka oma maailmankatsomuksellinen kantani on selkeä, pidän kuitenkin keskustelusta ja pohdinnasta. Asioista tietämättömät ja osin epävarmat ovat hyvä keskustelun kohderyhmä, ja heille myös ateismin kirjat sopivat loistavasti itseopiskeluun. Ne auttavat käsitteiden selvittämisessä ja helpottavat mielipiteiden esittämistä ja keskustelua. Lisäksi niistä saa tietoa valistusliikkeiden historiasta ja tarkoituksesta sekä monesta yhteiskunnallisesta asiasta.

Mielenkiintoista lisätietoa

Ateismin kirjoista saa paljon mielenkiintoista lisätietoa ja myös filosofiset pohdinnat kiehtovat ainakin minua. Kirjoista ja esitelmistä kuulee myös muiden ihmisten kokemuksia ja ajatuksia. Mielenkiintoiset elämäntarinat, etsimiskokemukset ja löytämisen riemu ovat mukavaa luettavaa. Joskus löytää aivan uuden ajatuksen, tai uuden näkökulman vanhaan asiaan. Usein tulee mieleen että en ole itse ajatellut tuolla tavalla, tai en olisi itse koskaan keksinyt tuotakaan.

Vastapainoa ja toista näkökulmaa tarvitaan aina. Kristinuskosta kirjoja tulee jatkuvasti, olen miettinyt usein miksi uskovaiset lukevat kristillistä kirjallisuutta, miksi uskoa pitää vahvistaa jatkuvasti ja miksi uusia tulkintoja pitää aina esittää. Varmasti painettujen kirjojen joukkoon mahtuu ateistisia teoksia vielä paljon lisää. Mutta esim. kaikki tietokirjat ovat tieteellisiä ja maallisia. Täten ne ovat tuovat esiin ateistisen maailmankatsomuksen, vaikka sitä ei kirjoissa koskaan mainita.

Yleissivistystä aina tarvitaan

Perustietoa aina tarvitaan, jotta osaa keskustella asioista. Tämä pätee mihin tahansa asiaan, hyvä yleissivistys on kaikessa apuna. Lukeminen ja opiskelu kuuluvat sivistyneen ihmisen elämään. Ainakin minä haluan tietää asioista, yhteiskunnasta ja paljon muustakin. En halua olla ajopuu, vaan omaa elämäni ohjaava tekijä.

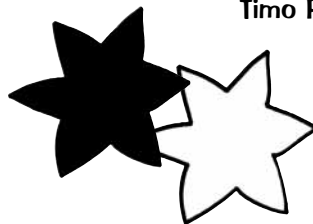
Miksi yleensäkin lukea tai oppia mitään? Oikeaa tietoa tarvitaan aina, jotta maailmassa pärjää. Ei totuutta löydä, jos ei etsi ollenkaan, tai etsii jopa väärästä paikasta. Ateismin perusteokset sopivat erittäin hyvin varsinkin ta-

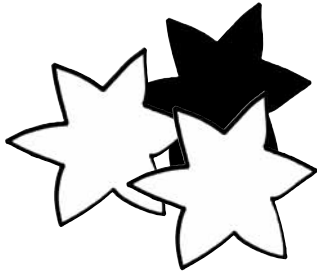
"Historiallisesti Suomessa ei ole juurikaan kerrottu ateismista mitään, ei ainakaan totuudenmukaisesti. Tietämättömyys on siten yleistä ja ateismista on ihmeellisiä mielipiteitä ja outoja käsityksiä. Siksi oikean tiedon levittäminen on hyväksi, valistustyötä ja asioiden selvennystä tarvitaan vielä paljon."

pakristityille ratkaisun tekemiseksi. Välinpitämättömyys muuttuu usein kiinnostukseksi, jolloin tietämättömyys ja epävarmuus muuttuu selkeydeksi ja varmuudeksi. Vasta kun elämän perusta on kunnossa, silloin johtopäätökset ja tulkinnot voivat olla myös oikein.

Ei koskaan ole liian myöhäistä oppia uutta ja ajatella asioita. Jos et muuta syytä keksi ateismiin tutustumiseen tai opiskeluun, niin sitten vain huvikseen tai mielenkiinnosta. En ole tässä kertonut paljoakaan varsinaisesta ateismista, mutta sen jätän sinun tehtäväksesi, jos kiinnostusta riittää. Hyvä kirja ensilukemiseksi on Kustannus Oy Vapaa Ajattelijan julkaisema Julian Baggini: Ateismi Lyhyt johdanto. Myös internetistä löytyy mm. vapaa-ajattelijayhdistysten sivujen kautta paljon mielenkiintoista oppia. Lue itse ja opi ymmärtämään paremmin maailmaa, jossa yhdessä elämme ja toimimme.

Timo Rantala

USKONTO- PROPAGANDAA TV2:SSA

Jokin aika sitten TV2:n ohjelman Inhimillinen tekijä (1.11.2005) otsikko oli Voiko pappi tuoda meille lohtua, kun on itse sen tarpeessa. Keskustelijoina kristinuskoon myönteisesti suhtautuvan toimittajan Anne Flinkkilän johdolla siihen osallistui kolme pappia, Christer Åberg, Hilka Olkinuora ja Taina Pietilä.

Ohjelma oli kovin yksipuolinen ja jopa harhaanjohtava. Kaikki osallistujat olivat varmoja jumalan olemassaolosta ja evankelisluterilaisen uskonnon totuudellisuudesta. Vain Tanja Pietilä ilmaisi epävarmuutensa joihinkin väitteisiin sanomalla, että hän ei tiedä.

Jos johonkin tällaiseen keskusteluohjelmaan kutsutaan kolme pappia, tulee siitä liian itseriittoinen. Keskusteluun olisi mielestäni pitänyt kutsua vähintään yksi toisinaajattelijaja. Ehkä silloin keskustelusta olisi tullut kiinnostavampi. Nyt katsoja laitettiin seuraamaan vastenmielistä uskontopropagandaa, jonka kirkko ilmeisesti sai ilmaiseksi.

Suomalaisista yli 15 prosenttia ei kuulu kirkkoon ja kirkkoon kuuluviakin suuri osa ei usko kristinuskon perusväittämiin kuten helvettiin ja kuoleman jälkeiseen elämään. Tasapuolisuuden nimissä heillekin pitäisi antaa ohjelma-aikaa.

Toisinaajattelijaja olisi voinut kysyä esimerkiksi, onko Jumala todella ilmoittanut itsensä ihmiselle vai onko ihmi-

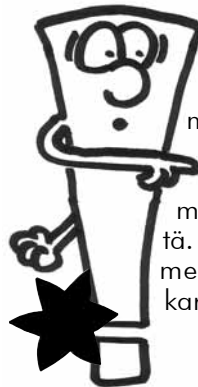
sen jumalaoivallus hänen oman mielikuvituksensa tuotetta. Vastushan on selvä: Ihminen loi jumalansa.

Muoin luonnonvoimia säikähtänyt primitiivinen ihminen sai kokemastaan aiheen tuntemattoman palvontaan. Painostus synninhätään ja pelastuksen toivoon kristinuskossa merkitsee uskonnon rakentumista pelolle, jolloin kirkkoon kuulutaan kaiken varalta. Nytkin, vaikka enää se ei ole pakko.

Nykyaikana ei liene epäselvää, että kristinuskon aika on ohi. Tosin kansan välinpitämättömyys ja kiintymys perinteisiin sekä kirkkojen suuret aineelliset voimavarat viivästyttävät uskontosidonaisuuksista vapautumista.

Me emme tarvitse uskontoja arvojemme pohjaksi. Ihmiskunnan kehityksen ja kokemuksen perusteella olemme saaneet ihmiselämälle välttämättömät arvot. Ne ovat totuus ja totuudellisuuden vaade, oikeudenmukaisuus, lähimmäisenrakkaus, persoonallisuuden kunnioittaminen sekä vapaus ja vastuu.

Ihmiskunnalle ja ihmisyksilöille ei aiheudu vähäisintäkään vaaraa jumalien ja jumaluskojen kieltämisestä. Vain uskovaisia fundamentalisteja voi joutua karttamaan.

Teuvo Kantola

SINULLA ON VAIN YKSI ELÄMÄ

Jokainen meistä on syntynyt, se on itsestään selvä ja luonnollinen asia. Ihminen on biologinen olento muiden eläinten joukossa, kukin elää aikansa ja kuolee pois. Yksinkertaista ja selkeää, mutta valitettavan monelle tämä luontoon kuuluva totuus ei riitä. He haluavat jotain lisää, vaikka valheelista. Tieteellisten tosiasioiden hylkääminen ja todellisuudesta piittaamaton ajattelu johtaa yleensä ongelmiin. Kun elämäkatsomuksen perusta on väärä, silloin myös kaikki sen tulokset ovat virheellisiä ja toiminta asian hyväksi on turhaa.

Maanpäällinen elämä on ainoa

Yleensä uskovaiset sanovat olevansa uskossa, mutta jotkut heistä käyttävät itsestään nimitystä uudestisyntyneet. Heille ei jostain syystä riitä että on keran syntynyt tähän maailmaan. Biologisen elämän lisäksi he haluavat jotain luonnon ulkopuolella olevaa. He haluavat vielä "uudestisyntyä" henkisesti, saada sielulle jotain muutakin, vaikkei asiasta ole minkäänlaisia todisteita. Joidenkin mielestä isoa saalista kannattaa pyytää, vaikkei koskaan saisikaan. Mutta jos saalista ei ole edes olemassa, on etsintä täysin turhaa.

Tähän maailmaan syntyminen ei ole oma valinta, se on vanhempien aikaansaannosta. Mutta henkisen uudestisyntymisen voi itse valita, se on henkilökohtainen uskonratkaisu. Kenties jotkut haluavat määrätä edes jotakin omassa elämässään, ja toivovat että omalla päätöksellä seuraava elämä olisi parempi kuin tämä nykyinen. Ei tämä elo helppoa tai mukavaa aina

ole, mutta todellisuus on hyväksyttävä sellaisena kuin se on.

Toimi yhteiskunnan hyväksi

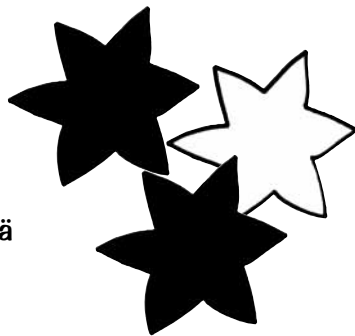
Uskovaisille tämä maailma ei jostain syystä riitä, vaan he tuhlaavat paljon aikaansa tuonpuoleisen "palkinnon" takia. Valitettavasti elämä voi silloin jäädä elämättä ja monta asiaa kokematta. Mielestäni on myös itserakasta ajattelua, jos ajatellaan että juuri minulla on oikea totuus ja juuri minut on pelastettu. Pienemmät uskonlahkot menevät vielä pidemmälle: He voivat eristäytyä muusta yhteiskunnasta ja hylätä paljon siitä, minkä ihmiskunta on tuhansien vuosien aikana oppinut ja kehittänyt.

Tiedän uskovaisia, jotka ovat innokkaita rakentamaan "Jumalan valtakuntaa". Olen usein ihmeteltyt, mikseivät he halua rakentaa tätä maanpäällistä ihmisten valtakuntaa samalla innolla. Jos kaikki uskontoihin käytetty aika, vaiva ja raha käytettäisiin oikeasti yhteiskunnan hyväksi, paljon ongelmista olisi hoidettu aikoja sitten. Kaiken hyvän voi tehdä uskonnottomasti, kirkko ja sen oppi ei tuo mitään lisäarvoa, vaan vie resursseja toiminnalta. Älä sinäkään tuhlaa elämääsi tuonpuoleisen palkinnon takia, vaan elä ainoa elämäsi kunnolla. Tämä elo on tässä ja nyt. Kun ymmärrät, että sinulla on vain tämä yksi elämä, voit käyttää kaiken aikasi ja energiasi täällä maan päällä. Toivon että kaikki heräisivät jo, todellisuuteen!

Timo Rantala

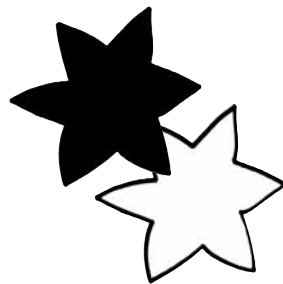
ETEENPÄIN

Taas ilta toimistolla
 Nyt kotonakin tulee mietittyä asioita
 Vapaaehtoishommaa
     niin suuri asia, olen vain pieni tekijä
 Väsyttää

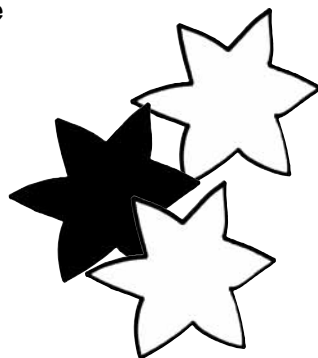
Kirkko vahva vastustaja
 Suuri organisaatio ja varallisuus
 Paljon palkattua väkeä
     tuhatvuotinen perinne taustalla
 Yhteiskunta taikauskkoa yhä suojelee

Taistelenko tuulimyllyjä vastaan?
 Olisiko tauon paikka
     muiden vuoro välillä
 Onko toiminnastani mitään hyötyä?
 Monta vuotta jo mukana
 Jaksanko enää kauan?

Mutta meitä on yhä enemmän
     tärkeää työtä monella saralla
 Tulosta alkaa hiljalleen näkyä
 Suomi muuttuu, suljettu maa avautuu
     merkittäviä vaikuttajia puolellamme
 Keskustelua, erilaisuutta jo sallitaan

Aamulla mielen aurinko taas nousee
 Kunnan unen jälkeen uusi toivo herää
 Kaikki tämä kannattaa
 Pienin askelin yhä eteenpäin
     lopulta
 Oikeus voittaa!

Timo Rantala

TOIMISTO AVOINNA TIISTAISIN KLO 17-19 TULE SINÄKIN MUKAAN!

Yliopistonkatu 58 B 6. kerros
33100 Tampere
045-1303837
tampere.vapaa-ajattelijat.fi
yhdistys@tampere.vapaa-ajattelijat.fi

JÄSENASIAT

yhdistys@tampere.vapaa-ajattelijat.fi
jori.mantysalo@uta.fi

Jäsenhakemuksen voit tehdä osoitteessa
tampere.vapaa-ajattelijat.fi/jaseneksi
tai lähettämällä vapaamuotoisen hakemuksen toimiston osoitteeseen.

TAMPEREEN VAPAA-AJATELIJAT RY JOHTOKUNTA

Laura Mäntysalo
puheenjohtaja
040-7307483
laura.mantysalo@uta.fi

Timo Rantala
varapuheenjohtaja

Kaj Torrkulla
webmaster

Jori Mäntysalo

Sirkka Vadén

Petri Karisma
tiedottaja
040-7489532
petri.karisma@sci.fi

Jani Hinkka
taloudenhoitaja

Kirsi Koskenkorva
sihteeri

Teuvo Kantola

Juha Seitz

**Tampereen vapaa-ajattelijat ry on poliittisesti sitoutumaton
uskonnottomien etu-, oikeusturva- ja kulttuurijärjestö.
Toimintamme painopistealueet ovat:**

Pyrimme saamaan kaikki uskonnot ja vakaumukset keskenään tasa-arvoiksi. Merkittävin ponnistus tällä alueella on ev.lut. kirkon ja valtion erottaminen kaikessa lainsäädännössä ja toiminnassa. Parhaiten tämän tavoitteen saavutamme, kun saamme päättäjät ja tavalliset ihmiset ymmärtämään, että kirkko ja kirkkoon kuuluminen eivät ole itsestäänselvyys.

Uskonnottoman tapakulttuurin leviämisestä on muodostunut voimakkaimin kasvava toiminnan alue. Moni ihminen kuuluu kirkkoon vain saadakseen juhlat puitteet häihin, hautajaisiin ja muihin perhejuhliin. Kuitenkin hauskat häät, lapsen nimiäiset ja iloisen juhlan aikuistumisen kunniaksi voi järjestää mainiosti ilman kirkon edustajia.

Vapaa-ajattelijat tuovat esille ja puolustavat uskonnottomien oikeudellisia etuja. Asia, joka tahtoo päättäjiltä usein unohtua on, että uskontokuntiin kuulumattomilla on myös samat kansalaisyhteiskunnat kuin kirkkoon kuuluvilla.

Tärkeä painopistealue on myös tieteellisen maailmankuvan levittäminen. Pidämme tervettä järkeä sokeaa uskoa parempana oppaana elämässä. Tieto on paras keino poistaa ihmisten erilaisia uskomuksia.

— Leikkaa tästä tai kopioi, jollet halua leikellä lehteäsi —

**Haluan tietää
lisää yhdistyksestä**

**Tilaan Pakanasanomien
4 seuraavaa numeroa.
Maksan 5 euroa tilille
TSOP 573182-1418 (viite 4006)**

Tampereen
vapaa-
ajattelijat
maksaa
postimaksun

_____

nimi

_____

osoite

_____

postinumero ja -toimipaikka

_____

puhelin

**Tampereen
Vapaa-ajattelijat ry
Tunnus 5012721
Info TAVA
33003 VASTAUSLÄHETYS**